

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३७ / अंक : १२ / २०७६ असोज २४ गते शुक्रबार / 11 Oct., 2019 / मूल्य रु. १०/-

चीनको चासो, गलपासो

काठमाडौं। भोलिदेखि चीनका राष्ट्र सी चिनफिङ्को २ दिने नेपाल भ्रमण हुँदैछ। यो भ्रमणलाई कसरी सफल पार्ने, नेपालका पक्षमा विकासको ढोका खोल्ने अवसर बनाउने भन्ने विषयमा सर्वदलीय बैठक हुन नसक्नु र सरकारले सबै पक्षसँग सुझाव लिएर एजेण्डा बनाउन नसक्नु ओली सरकारको कमजोरी बनेको छ।

यद्यपि प्रचारमा रेल, सडक र विद्युतलाई प्राथमिकता दिने र रेल सेवा निर्माणका लागि चीनसँग ८० प्रतिशत अनुदान माँग्ने पक्षमा नेपाल रहेको छ।

नेपालको मात्र निम्नो मान्न चीनका राष्ट्रपति आउन लागेका होइनन्। नेपालमा इण्डो अमेरिकी रणनीतिमा इण्डो व्यासिफिक रणनीति कार्यवायनमा आएको तीव्रतालाई कम गर्न र नेपाली भूमि चीन विरुद्ध प्रयोग रोक्नका लागि समेत चीनका राष्ट्रपति नेपाल आउन लागेका हुन्। चीनका राष्ट्रपतिले नेपालप्रति सधै बाँकी र पेजमा

तालीलाई www.abhiyanonline.com.np गा पानि पढ्न सकिन्छ।

जनताको आक्रोश बढ्दै

काठमाडौं। गणतन्त्रपछि नेपालको राजनीतिक अवस्था तनावपूर्ण अस्थिर र शक्तिस्वरूप अकर्मण्यताको मानातर्फ उन्मुख भएको छ। गणतन्त्र आएपनि सर्व दुःख नेपाल भन्ने नेताहरूको बोली फेरिएको छ। पछिल्लो समयमा उनीहरू आन्तरिक र बाह्य कारणले आफूहरू असुरक्षित बताउन थालेका छन्। जनताको नजरमा गिर्न थालेपछि जनताको ध्यान अर्कोतर्फ मोडनका लागि उनीहरू अनेक नौटकी गर्दै आफूहरू असुरक्षित भएको उद्घोष गर्न त्रिमास होडबाजीमा लागेका छन्। नेताहरू

»» बाँकी र पेजमा

खुला दिशामुक्तको सरकारी नाटक

काठमाडौं। सरकारले देशलाई खुला दिशामुक्त घोषणा गरेको छ। राजधानीमै सडकयात्रुहरूका लागि शौचालय छैन, गाउँपालिकाहरूमा अहिले पनि ट्रावाइलेट बनाउने सरकार मेटिएको छैन, सरकार खुला दिशामुक्त घोषणा गरेर के के न गरेको नाटक मञ्चन गरिरहेको छ।

यसलाई भनिन्छ, छोरो पाउने कहिले कहिले भोटो सिउने अहिले।

»» बाँकी र पेजमा

राष्ट्रपति सी भोलि नेपाल आउने

काठमाडौं। राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीको निमन्त्रणमा चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङ्को दुई दिने नेपाल भ्रमणका लागि भोली शनिबार नेपाल आउने निश्चित भएको छ। चीनियाँ राष्ट्रपति सी भारतको दुईदिने भ्रमण सकेर भारतबाटै नेपाल भ्रमण आउन भएका हुन्। नेपाल र चीनबीच १९५५ मा कुट्टनीतिक सम्बन्ध स्थापना भएको थियो। कुट्टनीतिक सम्बन्ध भएयता दुवै देशले एकले अर्कोलाई सम्मान, विश्वास र समर्थन गर्दै आएका छन्। चीन र नेपालबीच पारस्परिक सम्मान, मैत्रीपूर्ण सहयोगको सम्बन्ध र छिमेकी मुलुकबीचको राष्ट्रो सम्बन्ध रहेको छ। दुवै देशका विभिन्न तहका नेताहरू र सरकारी तहमा उच्च तहका पदाधिकारीहरूले भ्रमणको आदान प्रदान गर्ने गरेका भएपनि चीनियाँ राष्ट्रपति सीको भने यो पहिलो नेपाल भ्रमण रहेको छ। केही समय पहिला नेपालका राष्ट्रपति र प्रधानमन्त्रीले समेत चीनको भ्रमण गरिसकेका छन्। तर चीनका राष्ट्रपति भने नेपाल भ्रमणमा नआएको २३ वर्ष भएको छ। त्यसैले

चीनका राष्ट्रपति अहिले नेपाल भ्रमणमा आउन लागेका हुन्। राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमणबाट दुवै देशको सम्बन्ध नयाँ उचाईमा पुग्ने विश्वास सरकारले गरेको छ।

चीनियाँ राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमणका बेला नेपाल र चीन बीच विभिन्न विषयमा कुराकानी हुने र केही महत्वपूर्ण विषयमा सहमति र समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर समेत हुने भएको छ। खास गरेर चीनियाँ सहयोगमा स्थापना भएका उद्योग देखि लिएर रेलमार्ग सडक विस्तार लगायत सुरक्षा सम्बन्धीका विषयहरूमा समेत दुवै पक्षबीच कुराकानी हुन सक्ने आशा दुवै पक्षले गरेका छन्। चीन र नेपाल आपसी लाभ र हितका लागि असल साफेदार समेत रहेकाले राष्ट्रपति सीको भ्रमणलाई उत्साहका साथ नेपाली जनताले हेरेका छन्। सीको भ्रमणले गर्दा नेपाल र चीनबीचको सम्बन्धमा नयाँ कोषेहुँगा थिएमा विश्वास गरिएको छ। नेपाल र चीनले एक अर्कोबाट सिक्क

»» बाँकी र पेजमा

एकीकरण नभए राजपा समाप्त हुने

काठमाडौं। समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष एवं स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री उपेन्द्र यादवले आफ्नो पार्टीसँग राष्ट्रिय जनता पार्टीले एकीकरण नगरे राजपा समाप्त हुने उद्घोष

गरेका छन्। समाजवादी पार्टीको राजविराज नगर समितिले हिजो विहिबार राजविराजमा आयोजना गरेको शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष यादवले उक्त कुरा बताएका हुन्। उनले राजपालाई आफ्नो पार्टीसँग एकीकरण गर्ने बाहेको अन्य विकल्प समेत नभएको बताउँदै उनले भने एकीकरण नगरेको खण्डमा राजपाको अन्य सुनिश्चित रहेको छ।

अबको राजनीतिक बिकल्पको रूपमा समाजवादी पार्टी मात्र भएको बताउँदै राजपालाई समयमै आफ्नो पार्टीसँग एकीकरण गर्न आहावन समेत गरेका छन्। एकातो विषयलाई ध्यान दिन उनले राजपाको नेताहरूलाई आग्रह गर्दै संविधान संशोधनका विषयमा प्रधानमन्त्री सहित अन्य नेताहरूसँग गम्भीर कुराकानी भएको बताउँदै यदि संविधान गरिएको बताउँदै यदि संविधान नेताहरूले होइन। यसरी

»» बाँकी र पेजमा

कुलमानले किन भुलेको ?

काठमाडौं। नेपाल विद्युत प्रधिकरणले हरेक महिना मिटर रिडिङ गराउँछ र बिल दिन्छ। बिलमा एककारी अतिरिक्त शुल्क भनेर १२५ देखि २०० सम्म हरेक महिना लिने गरेको थियो। यसमा हालैका दिनमा मिनिमम चार्ज भनेर लिन थालेको रसिद दिने गरेको छ। आखिर सर्भिस चार्ज भने पनि मिनिमम भने पनि यो विद्युत महशुल होइन। यसरी

»» बाँकी र पेजमा

www.prabhukbank.com

प्रभु चेतना बहुत खाता

राष्ट्रको संकल्प समृद्धिको नाता

नेपाल सरकारको 'खोलौं बैंक खाता अभियान-२०७६'

१००/-

५%

५०%

खोलौं बैंकको तर्फबाट
१०० रुपैयाँ जर्ना गरिने

वार्षिक ५% ब्याज

मिसा कार्ड तथा एस.एम.एस
सेवामा ५०% लुट

यो सेवा सर्वपूर्ण शाखाहरूमा उपलब्ध छ।

prabhu BANK

Prabhu Building, Babarmahal | Phone: +977-1-4788500
Fax: +977-1-4780588 Email: info@prabhukbank.com | Toll Free No.: 16600107777

काठमाडौं। प्रतिनिधिसभाको तत्कालिन सभामुख कृष्णबहादुर महरा सांसद सदस्यबाट समेत निलम्बन भएको छ। संसद सचिवालयकी कर्मचारी रोशनी शाहीलाई यीन दुर्घटवहार गरेको आरोपमा हाल उनी प्रहरीको नियन्त्रणमा अस्पतामा उपचार गराईरहेका छन्। यीन दुर्घटवहारको आरोप लोगेपछि उनले सभामुख पदबाट राजिनामा दिएको थिए। सत्तारूढ दल नेकपाले महरालाई प्रतिनिधिसभाको सभामुख र सांसद सदस्यबाट समेत राजिनामा दिएको निर्देशन दिएको भएपनि उनले प्रतिनिधिसभाको सभामुख पक्राउ राजिनामा दिएको थिए। सभामुख पदबाट राजिनामा दिएको केही दिनपछि अर्थात असोज १९ गते उनी सभामुखको सरकारी निवासबाट उनलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको थियो। जिल्ला अदालत काठमाडौले महरालाई पक्राउ गर्न

आदेश दिए पश्चात उनलाई पक्राउ गरिएको थियो। दर्दीको विदा परेको र अदालत पूर्णिमा पछि मात्र खुले हुँदा उनलाई अदालतमा भने असोज २८ गतेमात्र उपरिथित गराइने भएको छ। असोज २७ गते पूर्व प्रधानन्यायाधिकारीको निधन भएकाले सो दिन समेत सबैच अदालत सहित सबै अदालत बन्द हुने भएकाले उनलाई एक दिन ढिला गरी अदालतमा उपरिथित गराइने भएको छ। संघीय संसद सचिवालयले फौजदारी अभियोग लागेका महराको सांसद पद निलम्बनमा परेको सूचना जारी गरेका छन्। प्रतिनिधिसभा नियमावली अनुसार फौजदारी अभियोग लागेका सांसदको पद निलम्बन हुने व्यवस्था गरेको छ। महराको

»» बाँकी र पेजमा

Kashmir : P.M. Imran Khan Exposed US-led West's Double Standards

M CHAUDARY

Tensions between India and Pakistan reached a feverish pitch on August 5, this year, when New Delhi unilaterally annexed the occupied Kashmir, revoking articles 35A and 370 of the Constitution which gave a special status to the disputed territory. A strict lockdown was imposed, which has snapped off ordinary people's internet and mobile telephone service to hide India's human rights violations and to cut off that region from the world. More than two months have been passed. But, Indian forces have continued lockdown and curfew in wake of shortage of foods and even medicines for the patients. Besides, Indian extremist rulers are also escalating tensions with Pakistan to divert attention from the drastic situation of the Indian Controlled Kashmir, and have continued shelling inside Pakistani side of Kashmir.

Pakistan's Prime Minister Imran Khan who has declared himself an ambassador of Kashmiris, was on seven-day visit to the New York City in connection with the 74th session of the United Nations General Assembly (UNGA) opened on September 24, 2019. In his interaction with the US lawmakers, scholars, human rights activists and the media, and meetings with the US President Donald Trump and world's other leaders, he briefed them on the repercussions of the Indian annexation of the disputed Kashmir valley. And during his speech at the UNGA, Imran reiterated the drastic implications of the lockdown in Kashmir, including dimensions of the Islamophobia and some other issues the world is facing.

On these occasions, unlike the past rulers of Pakistan, who wanted to save their regimes by favouring America and other Western countries, P.M. Imran Khan straightforwardly and realistically exposed US-led West's double standards.

In this respect, addressing a press conference in New York on September 24, 2019, Prime Minister Imran Khan said: "The Indian occupied region has been facing a clampdown since August 5... Thousands of people, mostly political leaders, have been detained or arrested... We know of mass arrests... hospitals aren't functioning... here are 11 UN Security Council resolutions that recognise the fact that Kashmir is a disputed territory and give the right of self-determination to its residents through a plebiscite... the BJP-led government is set on changing the demography of the region, an action tantamount to war crimes under the Geneva conventions... I fear that after the curfew is lifted, there would be a massacre [of Kashmiris] by the 900,000 Indian troops deployed there... Once a conflict starts between two nuclear armed nations, it goes beyond our hands... And it is madness to allow this situation to deteriorate further... I also fear that whatever happens in Kashmir, India would blame Pakistan for it... Unfortunately, India today

is governed by a racist, Hindu supremacist party RSS which was once banned in India... Just google it and you will find that [Benito] Mussolini [former Prime Minister of Italy] was their hero... What is happening to Kashmiris, is also a responsibility of the United Nations and the world leaders to not remain bystanders to the suffering of so many... For what purpose was the UN established?... lukewarm response shown thus far by the global community over the

organisation inspired by Hitler and Mussolini. They believe in racial purity and superiority. They believe they are an Aryan race... They believe in the ethnic cleansing of Muslims... [Nearly] 100,000 Kashmiris have died in the past 30 years because they were denied their right of self-determination. Eleven thousand women were raped... The world hasn't done anything... After the curfew is lifted... What is going to happen will be a blood bath. The people will come out in the

issue... How can the global community remain silent when eight million people are being treated worse than animals?... I am disappointed by the international community. If eight million Europeans, or Christians or Jews or Americans were put under siege... you can imagine the action... The only reason why Kashmiris are subjected to this is, they're Muslims. Over one billion Muslims are watching this unfold. But where is the world community?... This will have repercussions and will create radicalization".

In his address at the UN General Assembly, P.M. Imran said on September 27, this year: "When we came to power, we swore that we would try to bring peace... We went to fight the war [US-led War] on terror and we faced losses [of thousands of people]... I opposed the war because in the 1980s we joined the struggle against the Soviets funded by western countries. The mujahideen waged the freedom struggle. The Soviets called them terrorists and we called them freedom fighters. In 1989 Soviets retreated; the Americans packed up and left. Here we had indoctrinated them in jihad against foreign occupation and now that the US had taken over, we were supposed to tell them it's no longer jihad. And so the US turned against us and it was a nightmare. [Indian Prime Minister Narendra] Modi said there were terrorist attacks from Pakistan. We said well we have attacks in Balochistan from your end... We immediately returned the [captured Indian] pilot, saying that we do not want an escalation... Modi's entire election campaign revolved around an anti-Pakistan narrative... Illegally, they [India] revoked Article 370 which gave Kashmir the special status... they put eight million people under curfew... what RSS is. Modi is a life member [of RSS]... It is an

streets... The soldiers will then shoot them. They have already used pellet guns... What about the 1.3bn Muslims watching this who know this is only happening because they are Muslims?... What would the Jews of Europe think if 8,000 Jews were stuck... Among the 1.3bn (Muslims) someone will pick up arms... Muslims will become radicals because of this, not because of Islam.... You are forcing people into radicalization... Two nuclear countries will come face to face. If a conventional war starts between the two countries... When a nuclear country fights till the end it has consequences far beyond the borders. This is a test of the UN... This is the time not to appease but to take action... Islamophobia is creating divisions, hijab [Scarf] is becoming a weapon; a woman can take off clothes but she can't put on more clothes... It started after 9/11 and it started because certain western leaders equated Islam with terrorism".

Imran Khan elaborated the use of the term 'radical Islamic terrorism' by stating: "There is only one Islam... What message does this [the term] send? How is a person in New York going to distinguish between moderate Muslims and radical Muslims?... This radical Islamic terrorism used by leaders has caused Islamophobia and has caused pain for Muslims... In European countries it is marginalising Muslims, and this leads to radicalisation... The basis of all religions is compassion and justice which differentiates us from the animal kingdom... religion [Islam] was viewed differently in the west, which was why the reaction in the Muslim world to content maligning Islamic personalities was not understood... In the first state of Islam, Madina, the state took responsibility of the weak, taxed the rich, spent money on the poor [and] announced that all human

beings come from Adam hence they were equal... The Prophet [Muhammad PBUH] lives in our hearts. The holocaust is treated with sensitivity because it gives them [Jews] pain... That's all we ask. Don't use freedom of speech to cause us pain".

Besides, during his address to the nation on August 26, 2019, Prime Minister Imran Khan said that inaction by the international community, particularly of the US-led West's major powers who have financial interests in India, could lead to conventional war which could be culminated into nuclear war between the two countries.

As regards some Gulf countries, particularly Saudi Arabia and United Arab Emirates (UAE), Premier Imran indicated: "If some of the Muslim countries are not with us today due to economic or other reasons, they will be with us in the future."

Notably, the Gulf countries especially Saudi Arabia and UAE with whom Pakistan has enjoyed a long-standing brotherly relationship for decades have stayed away from condemning India's crackdown in Kashmir. Saudi Arabia expressed concern over India's unilateral decision to scrap Kashmir's special status and the imposition of crippling security lockdown, while the UAE called it New Delhi's internal matter.

Analysts opined: "India has developed a good economic relationship with Saudi Arabia and the UAE. India's ties with the Saudi Arabia have grown significantly over the past two decades, with bilateral trade hitting \$ 28 bn. Home to more than 2.7 million Indian expatriates, the kingdom is India's fourth-largest trading

partner. UAE annual bilateral trade with India stands at \$55bn, with Indians being the largest foreign investors in Dubai's real estate market. Nearly 30 percent of the UAE's total population comprises of Indians. The Hindu nationalist prime minister under whose watch Muslims have been targeted was honoured with Saudi Arabia's highest civilian award in 2016. With \$100bn in annual trade, India has emerged as a vital economic partner to the Gulf countries. Moreover, millions of Indian workers help drive the region's economy. Abu Dhabi Crown Prince Sheikh Mohammed bin Zayed, who has called Modi his friend, was the chief guest at India's Republic Day parade in 2017... Other Gulf countries such as Kuwait, Qatar, Bahrain and Oman have apparently not issued any statements against Indian illegal actions."

According to Sami al-Arian, the director of the Center for Islam and Global Affairs, "the UAE and Saudi Arabia want to strengthen their ties with countries such as India or Israel at the expense of the populations who have been suffering in these areas such as the Palestinians, the Uyghurs or the Kashmiris".

It is worth-mentioning that on August 24, 2019, UAE awarded Narendra Modi its highest civilian honour, the Order of Zayed.

Undoubtedly, we can conclude that P.M. Imran Khan has straightforwardly exposed US-led West's double standards regarding the drastic situation of the Indian Held Kashmir. These Western countries must think that if atomic war erupts between India and Pakistan, it will also eliminate entire India-their largest economic market.

Every game. Everything about the game.

સાબૈ એપ્પોલી

www.sabaikhel.com

info@sabaikhel.com

[/sabaikhel](https://www.facebook.com/sabaikhel)

[@sabaikhel](https://twitter.com/sabaikhel)

For Advertisement: sabaikhel@gmail.com

हिन्दूधर्ममा ज्ञान र विज्ञान द्वैष्ट

राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

विज्ञानको विकास गरेर चन्द्रमा पुगेका विश्वसंक्षिप्तहरू हिन्दूधर्मग्रन्थ पल्टाउन थालेका छन्, हिन्दूधर्मको केन्द्र नेपालका शासकहरू हिन्दूधर्म फालेर इसाइकरणतिर लागेका छन्। योभन्दा ठूलो दुर्भाग्य के हुनसक्छ ? संस्कृत दर्शन र धर्मका विशेष अध्येता हुन स्याक्स मुलर। जर्मनमा जन्मेर बेलायतमा पढेका र दुवै देशका नागरिक बनेका अनुसन्धाता स्याक्स मुलरले लेखेका छन्- हिन्दूहरूको षडदर्शन (महर्षि कपिलको सांख्य दर्शन, ऋषि पतञ्जलीको योगदर्शन, महर्षि जैमिनीको पूर्व विमांसा, महर्षि व्यासको बेदात्त, महर्षि कण्ठदिको वैशेषिक दर्शन र महर्षि गौतमको न्याय दर्शन) लाई सबैभन्दा पुरानो र अध्युनिक युगाको उत्तम दर्शन मानिन्छ। यी सबै दर्शनको उत्पत्तिक्षेत्र हिमवतखण्डमा पर्न हाम्रे नेपाल हो।

एटमबमका निर्माता अमेरिकी वैज्ञानिक जुलियस आर ओपन हेमर भागवत गीताका विशेष विद्यार्थी। गीता पढेर उनले उहिलै भनेका थिए- आधुनिक विज्ञानमा हामीले जेजे उपलब्धि हासिल गर्छौं, ती सबै हिन्दूहरूको प्राचीन दर्शन 'वेद' हो, बेदको आधारमा हो।

१९९८ मा न्यूयूर्कलयर बमको परीक्षण गर्दा भारतमा विश्वका वैज्ञानिक उपस्थिति थिए र ती सबैले दीपावलीको शक्तिको उपासना गरेका थिए, शुभकामना कार्ड समेत दीपावलीभित्रको रहस्यको चित्रलाई बनाएका थिए। जुलियस ओपन हेमरले भनेका छन्- गीता महान ग्रन्थ हो। यो दर्शनमात्र होइन, नैतिकताको राजमार्ग हो।

संस्कृतका परिचया विद्वानहरू भागवत गीतालाई एटम बम मान्छन्। गीता नैतिकता निर्माण र निर्वाण हो। विवरणको ज्ञान पनि गीता नै हो।

भारतका पूर्वराष्ट्रपति तथा एरोस्पेश वैज्ञानिक एपीजे अब्दुल कलाम लाइटिङ्स माइन्ड्स.मा वैज्ञानिक अल्बर्ट आइन्स्टाइनको भनाई उच्चत गरेका छन्- हामी वैदिक दर्शन वेद र हिन्दूहरूका प्रति अत्यन्त आभारी छौं किनभने उनीहरू हामीलाई गणित विद्या दिँदैनये भने विश्वमा कुनै आविस्कार कदापि सम्भव नै थिएन।

मुस्लिम अब्दुल कलामले प्राणत्याग गर्नुअघिसम्म पनि हरे राम हरे कृष्णको भजन गाएका थिए।

यही तथ्यमा टेकेर सन २०१९ मा चीनका तत्कालीन राष्ट्रपति हु जिन्ताओले १९७० देखि देउ सियाओ पिल्को आर्थिक खुलानीतिबाट भित्रिएको बिकृति न्यूनिकरण गर्न चिनियाँ कम्प्युनिष्ट पार्टीको नीति नै पारित गराएर 'चीनको संस्कृतिमा चीनको पकड' नीति लागू गराए। चीन आज आर्थिक र सामरिक विश्वसंक्षिप्तिको विनियोगी।

पूर्वीय दर्शनअनुसार प्राचीन युगमा सुर र असुर दुई मार्ग थिए। यिनीहरू सूर्य र चन्द्रको गतिमा चल्ने गर्थ। एकथरि देवगुरु बृहस्पति र अर्काथरि दैत्यगुरु

शुक्राचार्य मान्थे। यहाँबाट वैष्णव र शैव धर्मको जन्म भएको ज्ञाताहरूको मत छ। पछि यिनका हाँगाबिंगाका रूपमा शाक्त, नाथ, दसनामी, ब्रह्मा अनेक धर्महरूको जन्म हुँदै गयो। यी सबै सनातन हिन्दु धर्मकै शाखाहरू हुन्।

सुदूर त्यतिबेला पनि हुन्थ्यो। देव र असुरवीच। देवका पक्षमा गन्धर्व, यक्ष, मान्छे हुन्थ्ये भने दैत्यका पक्षबाट दानव, राक्षसहरू हुन्थ्ये। धर्मशास्त्रका अनुसार अन्तिम युद्ध ईन्द्र र हिरण्यकशिषुका पुत्र प्रलहादका नाती बलीसँग भएको थियो। देवताले हारेको यो युद्धपछि असुरहरू डरलाग्दा शक्तिशालीको रूपमा देखिए। पछि देवताका लागि विष्णुले वामन अवतार लिए बलीसँग ३ पाइल भिक्षा माँगेर स्वर्ग, मर्त्य, पाताल कब्जा गरेपछि असुरहरूको हार भएको थियो। तथापि विष्णुले बलीलाई पातालको राजा बनाए, देवताले सर्व फिर्ता पाए। शुक्राचार्य असुरसँग पाताल भासिए।

देवताका गुरु बृहस्पतिको जन्म पनि आश्वर्यपूर्ण छ। महर्षि अगिराकी पत्नी कर्मदोषका कारण जहिले पनि मृत शिशु जन्माउँथिन्। ब्रह्माको सुभाव र सनतकुमारको शिक्षाअनुसार पुस्वन ब्रत गरेपछि उनले बृहस्पतिलाई जन्माएकी हुन्।

देवताहरूका गुरु तथा पुरोहित बृहस्पति हुन्। उनी महर्षि अगिराका पुत्र हुन्। बृहस्पतिको जन्मको प्रसंग पनि रोचक छ। महर्षि अगिराकी पत्नी आफै कर्म दोषका कारण मृत शिशु जन्माउँथिन्। ब्रह्माले उनलाई पुस्वन ब्रत गर्न र्हाए। उनले सनतकुमारबाट व्रतविधि सिकेर उत्त ब्रत गरिन्। उत्त ब्रतका कारणले भगवान् विष्णु प्रसन्न भए र उनको कृपाबाट महर्षि पत्नीले प्रतिभासम्पन्न बृहस्पतिलाई पुत्र रूपमा प्राप्त गरिन्।

असुरहरू चन्द्रमालाई मुख्य देवता मान्छन् र शक्तिका देवता शिवलाई मान्छन्। धर्मद्वन्द्व दिनदिनै बढेर गएको छ। हिन्दूधर्म किन उत्तम धर्म हो, जानै पर्न विषय हो यो।

हिन्दूधर्म श्रेष्ठ धर्म र यो धर्म मान्ने व्यापक समुदायहरू छन्। यसलाई तोडनका लागि यतिबेला ईसाइ

मुसाइलगायतका धर्मप्रदायहरू व्यापक घूसैपैठ गरेर भ्रम छिरहेका देखिन्छन्। फैलाइएका भ्रम केलाउँदै गएपछि हिन्दूधर्म उत्तम धर्म हो भन्ने बुझन सकिन्छ।

हिन्दूधर्म बाहेक सबै धर्मका आफार्ना मार्ग छन्। तर ती सबै धर्म एकमार्ग हुन्। हिन्दूधर्म सत्यसम्म पुग्छ, मोक्ष अथवा ईश्वरसम्म पुग्ने अनेक द्वारहरू खोल्छ। यो सबै बुझदै गएपछि मानिस सत्य निकट पुग्छ। मोक्ष निकट पुग्छ। अनेक मार्ग छन्, सबै मार्गको लक्ष्य एउटै छ मोक्ष।

ज्ञानमार्ग, भक्ति मार्ग, सांख्य मार्ग, योग मार्ग, मूर्तिपूजाको मार्ग, एकेश्वरवादी मार्ग, सर्वशरवादी मार्ग, देवदेवीवादी

७२ सम्प्रदाय थिए। श्रीकृष्णले नै सबैलाई सामुहिकीकरण गरेर सनातन धर्मको बिस्तार गरे। पछि गौतम बुद्धसम्म पनि फैलियो। शास्त्रका ज्ञाताहरूका अनुसार हिन्दूधर्मका संस्थापक ब्रह्मा हुन, श्रीकृष्ण अन्तिम हुन्। हामी यही धर्म आजपर्यन्त चलाइरहेका छौं।

हिन्दूधर्ममा भगवान् ईश्वर हुनसक्वैन। ईश्वरको स्वरूपको मात्र मान्यता छ।

१९६९ जुलाई २० मा नेल आर्स्ट्रेडले चन्द्रमामा टेके। उनी पूर्वीय दर्शनका अध्ययन गर्थे। आज पनि श्रीलंकाको राष्ट्रिय धून संस्कृतमा 'नमो' मा छ। १९५१ मा जर्मनमा सुरु भयो सोसलिष्ट इन्टरनेशनल। सोसलिष्टहरू आफैमा

● ● ●
पूर्वीय दर्शन-संस्कृति, बुद्ध-बेद, हिमाल-पानी, जलस्रोत-जडिबुटी, प्रकृति-विविधतामा नेपालजस्तिको धनी मुलुक विश्वमा कुनै छैन। इतिहास साक्षी छ- बेदका रचयिता बेदव्यास केन्द्र तनहुँ, व्याकरण रचयिता पाणिनी केन्द्र अर्धाखाँची हो। यी दुबै महापुरुष नेपाली थिए।

● ● ●

रनभुल्लमा छन् तर त्यही जर्मनमा तन्त्र, भारपूकले कानुनी मान्यता पाएको छ र त्यही जर्मन नेपालमा तन्त्र, मन्त्र, कालविद्या अनुसन्धानमा व्यापक धन खर्च गरिरहेको छ। आश्वर्य लागला, कृष्णमन्दिरको गर्भगृहमा के होला ? भन्ने जान्न मन्दिरको पुनरुद्धार नै गरिदिए।

हामीसँग कृष्णमन्दिर छ, पुनर्निर्माण गरिदिनेले गर्भगृहबाट के लगे ? हामीले चालै पाएनौ। भन्नुको अर्थ पश्चिमाहरू पूर्वीय दर्शनको धुँझुँझिती खोज गरिरहेका छन्।

काठमाडौं युनिभर्सिटी, त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा सार्क देशहरू र अमेरिका, जर्मनी, जाप्पनिया, क्यानडा, नेदरलेण्ड, अस्ट्रेलिया, जापान लगायतका ३७ मुलुकका विद्यार्थी विभिन्न विषयमा अध्ययनरत छन्। यो उत्ताहजनक सूचना हो किनभने नेपाली विद्यार्थीहरू

भविष्य खोजन अमेरिका, क्यानडा, जापान, अस्ट्रेलिया, युकेतिर दौडादौड गरिरहेका छन्। शिक्षाविदहरू नेपाललाई शैक्षिक हव, अन्तराष्ट्रिय शैक्षिक सेन्टर बनाउन सकिन्छ भनेतिर केन्द्रीत हुनसकेको देखिद्रैन। योजनाविद र राष्ट्रिय विकास परिषद त पार्टीका कार्यकर्ता बाँचे भेडीगोठ बनेको छ। जापानकी तनरी विद्याविद्यालयका प्राध्यापक नारिता संस्कृत विश्वविद्यालयबाट आचार्य पास गरेर विद्यावारिधि गरिन्। उनको विद्यावारिधिको विषय छ : नेपालको प्राचीन र मध्यकालका धार्मिक सम्बन्ध। उनको शोध शिक्षक थिए- इतिहासविद दिनेशराज पन्थ। जापानी महिला कायोरी नाकाता नेपाली पद्दैछिन् र उनी भन्छन्- नेपालीमा पदन रमाइलो लागिरहेको छ। निके प्राचीन र गहिरो अध्ययनको विषय छ नेपाल। नेपाली भाषा र नेपाली समाजमा विद्यमान रमाइलो आकर्षण विश्ववापी गर्न हामी चुकिरहेका छौं। गज्जवको समाचार के नामांग जापानी विद्यावारिधि हासिमोडको सहयोगमा केयुमा 'ग्लासियोलो जी' (हिमनदी-जलवायु परिवर्तनका कारण र मानव जीवनमा पर्न असर) विषय पढाइने रहेछ। यो तथ्य कतिलाई थाहा छ ?

अर्थात् पूर्वीय दर्शन-संस्कृति, बुद्ध-बेद, हिमाल-पानी, जलस्रोत-जडिबुटी, प्रकृति-विविधतामा नेपालजस्तिको धनी मुलुक विश्वमा कुनै छैन। इतिहास साक्षी छ- बेदका रचयिता बेदव्यास केन्द्र तनहुँ, व्याकरण रचयिता पाणिनी केन्द्र अर्धाखाँची ह

पढथयौ हासी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज।

मान्यौ ज्यौदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सर्कियो देशको माटो।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

युवा जनशक्तिलाई नेपालमै बर्ने वातावरण मिलाउ

नेपालीहरूको महान चाडहरु मध्येको सबैभन्दा ठुलो चाड दैनंदिन समाप्त भएको छ। अब नेपालीहरू अर्को ठुलो चाड तिहारको पर्वहाइएमा रहेको छन्। जनताले आफ्नो आर्थिक अवस्था अनुसाराको खर्च गरेर दरैरै पर्व मनाएका छन्। अहिले पनि लाखौं नेपाली युवा युवतीहरू विदेशी भूमिमा रागत पसिना बगाईहरैको छन्। आफै देशमा काम गरि मुलुकलाई विकासको मार्गमा अगाडि बढाउनुपर्ने बेलामा युवा जनशक्ति विदेशमा पलायन हुन् भनेको मुलुककै लागि दुर्भाग्यको विषय हो। युवा जनशक्ति रहरले नभएर बाध्यताले विदेश जान बाध्य भएका छन्। सरकारले युवा जनशक्तिलाई स्वदेशमै रोजगारी सिंजना गरी रोजगारी दिन सकेको खण्डमा युवा जनशक्ति विदेश जानुपर्ने बाध्यताको अन्त्य हुने थियो।

पछिल्लो समयमा नेपालमा विभिन्न प्रकारका घटनाहरू भएका छन्। यस्ता घटनाहरूमा बोरोजगार युवाजनशक्तिको दुरुपयोग समेत हुने गरेकोले अविलम्ब त्यस्ता कार्यहरू रोकिनुपर्दछ। राजनीतिक दलहरूले समेत युवा जनशक्तिको दुरुपयोग गरी उनीहरूलाई आक्तो स्वार्थ पूरा गराउने कार्यमा मात्र सरिक गराउन्दै आएका छन्। तर तिनै राजनीतिक दलहरू सतामा पुराव समेत युवा जनशक्तिको समस्याहरू समाधान गर्न सकिहेका छैनन। आखिरी किन? मुलुकको विकास लागि युवा जनशक्तिनै प्रमुख आधार वा खम्बा हुन्। तर आज तिनै खम्बालाई बेबासा गरिएको हुनाले उनीहरूले विदेशबाट रगत पसिना बगाउनु परेको बास्तविक अवस्थालाई सताधारीहरूले मन्त्र गरेर युवा जनशक्तिका समस्याहरू समाधान गर्न सकेको खण्डमा मुलुकको विकास सम्भव रहेको छ। पछिल्लो समयमा विकासका लागि दक्ष जनशक्तिको आवश्यकता परेको छ। अहिले दक्ष जनशक्ति नपाएर उद्योग व्यवसायीहरू समेत चिन्तित भएका छन्। विकास निर्माणका कार्यलाई सप्तम गर्नका लागि पछिल्लो समयमा भारतीय कामदारहरू ल्याउनुपर्ने बाध्यता रहेकोले अब सरकारले कुनै ढिलाई नगरी आफैनै युवा जनशक्तिलाई सिप सिकाएर नेपालमै रोजगारी दिन सक्नुपर्दछ।

मुलुकमा पछिल्लो समयमा विकास निर्माणका कार्यले तीव्रता पाउँदै गएपनि समयमै काम सम्पन्न गर्न जनशक्तिको अभावमा कठिनाई भएको सम्बन्धित क्षेत्रका व्यक्तिहरूले बताउँदै आएका छन्। ठुला ठुला विकास निर्माणका लागि धेरै जनशक्तिको आवश्यकता पर्ने र त्यसमा पनि दक्ष, अर्धदक्ष जनशक्तिको आवश्यकता पर्ने हुन्छ, त्यसले अब सम्बन्धित क्षेत्रले दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा ध्यान दिनु आवश्यक छ। हाम्रा क्याम्पसहरूले व्यवहारिक जान नदिने शिक्षा दिएका हुनाले हाम्रो शिक्षा परिजीमुखी भएको छ। अब त्यस्तो शिक्षालाई परिमार्जन गरी व्यवहारिक शिक्षा दिइनु आवश्यक छ। क्याम्पस, विश्वविद्यालयहरू खोलेर मात्र मुलुकको विकास सम्भव छैन। त्यस्ता विश्वविद्यालयहरूले व्यवहारिक शिक्षा दिइनु आवश्यक देखिन्छ। कागजी शिक्षा भन्दा व्यवहारिक, प्रयोगात्मक शिक्षा दिएको खण्डमा आफैनै देशमा युवा युवतीलाई रोजगारी दिन सकिन्छ र उनीहरू विदेश पलायन हुनुपर्ने अवस्थाको समेत अन्त्य हुन सक्छ। त्यस्तै अब कुनै ढिला नगरी व्यवहारिक शिक्षा नीति ल्याइनु जरूरी भएको छ।

कोरा शिक्षाले मुलुकको विकास असम्भव रहेको छ। शिक्षा भनेको एक प्रकारको जीवन हो। जीवनमा आइपर्ने समस्याहरूको समाधान गर्न सक्ने शिक्षा अहिलेको आवश्यकता हो। शिक्षाले वै मानिसलाई आत्मनिर्भर बनाउन सक्छ त्यसमा पनि व्यवहारिक शिक्षाले भने भनाईलाई आत्मसाधारण गर्दै तक्काल सरकारले व्यवहारिक शिक्षा नीति बनाएर त्यसलाई लागू गर्न अहिलेको पहिलो आवश्यकता हो। केपी ओली सरकारले नेपाललाई खाद्यान्मा आत्मनिर्भर बनाउने धोषणा गरेको छ। तर धोषणा गर्दै कार्य पूरा हुन सक्दैन। अहिले गाउँघरतिरका जग्गा जमिनहरू बाँको रहेको छन्। विदेश गएका व्यक्तिहरूले विदेशमा सिक्केका सिप प्रयोग गरेर केही कार्य गर्न खोज्या उनीहरूसँग आर्थिक नभएकै कारण उनीहरूले केही गर्न सकेका छैनन। सरकारले सिप भएका व्यक्तिहरूलाई निम्न व्याजमा रकम दिएर उनीहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउने योजना ल्याएको खण्डमा नेपाल खाद्यान्मा आत्मनिर्भर बन्न सक्छ। कृषि प्रधान मुलुक भनिएपनि अहिले नेपाल आयतित खाद्यान्मा भर पर्नुपर्ने अवस्था रिंजना हुन भएको नेपालको लागि दुर्भाग्यको विषय हो। त्यस्तै सरकारले जाति सबै छिटो युवा जनशक्तिलाई विदेश पलायन हुनबाट रोक्ने योजनाहरू ल्याउनुपर्ने टड्कारो आवश्यकता देखिन्छ।

केही वर्ष यतदेखि नेपालमा खाद्यान्मा उत्पादन घटेको छ। गाउँघरतिर धान रोप छोपेको छ। भएका जग्गा जमिनहरू बाँझा रहेको छन्। गाउँघरता बुढाबुढी र केटोकेटीहरू मात्र रहेकाले काम गर्नसक्ने जनशक्तिको अभावबेरे उत्पादन घट्दै एको र हामी आयतित खाद्यान्मा भर पर्न बाध्यताको अन्त्य गर्न सरकारले अब ढिलाई गर्नु हुन्। युवा जनशक्तिलाई आफैनै गाउँ ठाउँ रामेका रहेको उनीहरूलाई विकास निर्माणका कार्य र कृषि उत्पादनमा लगाउन सक्ने गरी योजना सहितका सहुलियतको कार्यक्रम ल्याएको खण्डमा युवा जनशक्ति विदेश पलायन हुनबाट रोक्न सकिन्छ, त्यसका सहित सरकारले नै पहल गर्नुपर्दछ। स्वदेशमा रहने युवा जनशक्तिलाई अनेक प्रकारका सहुलियत र अवसरहरू दिएको खण्डमा उनीहरू खाई मुलुकमा जानुपर्ने बाध्यता हुँदैन। आफैनै गाउँ ठाउँ र आफै भूमिमा रहेका सहित योजनाहरूले परिवारसमा उनीहरूले आफै विदेशबाट सहेज बस्त्रहरू ल्याउन्न अवस्था समेत नआउने भएकाले सरकारले त्यसतर्क ध्यान दिएर युवा जनशक्तिलाई विदेश जानबाट रोक्ने योजनाहरू ल्याउनुपर्ने टड्कारो आवश्यकता देखिन्छ।

भएका विकास गर्न सक्छ, त्यसका सहित सरकारले नै पहल गर्नुपर्दछ। स्वदेशमा रहने युवा जनशक्तिलाई आफैनै देशबाट विदेशमा नेपालीहरू ल्याउन्न अवस्था समेत नआउने भएकाले सरकारले त्यसतर्क ध्यान दिएर युवा जनशक्तिलाई विदेश जानबाट रोक्ने कार्यक्रम अविलम्ब ल्याउन हामी जोडार भाग गर्दछौ।

चीन-भारत सहकार्यको दक्षिण एशियाली महत्व

पामिर गौतम

चीन र भारतबीच कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना भएको सन् २०२० मा सतरी वर्ष पुग्दैछ। यस अवधिमा दुई देशको सम्बन्धमा नाटकीय परिवर्तन भएको देखिन्छ। सन् १९५० को दशकको सुमधुर हिन्दूचीनी भाइभाइ सम्बन्ध ६० को दशकको सुरुसँगै गहिरो शत्रुतामा परिवर्तन भएको थियो। सन् १९६२ को सीमा युद्ध पश्चात चिसिएको सम्बन्ध भारतीय प्रधानमन्त्री राजिव गान्धीको सन् १९८८ को चीन भ्रमण र सौभाग्यत देशको विद्युत प्रधानमन्त्री रामानुजन अधिक बढेको छ। आफुलाई विश्व राजनीतिमा प्रमुख शक्तिको रूपमा स्थापित गराउन अधिक बढेको थियो। यसै शिखर बाटले सन् २०१७ जूनबाट सुरुभएको ७३ दिन लामो डोकलाम गतिरोधका कारण चिसिएको चीन-भारत सम्बन्ध सुमधुर पार्न तुलो महत गरेको थियो।

चीन-भारत सम्बन्धका मुख्यतया तीन विशेषता छन्- सहकारिता, प्रतिस्पर्धात्मक र द्वन्द्वात्मक। दुई देशबीचको सहकार्य उनीहरूको व्यापार, आर्थिक सम्बन्ध र अन्तर्राष्ट्रिय राजनीतिको विभिन्न मुद्दामा देख्न सकिन्छ। कोहि मनुष्यानुभावका बाबजुद द्विपक्षीय व्यापार सम्बन्धमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको छ। सन् २००० मा २९२ अर्ब अमेरिकी डलर लागेको थियो। यसै देशले सन् २०१७ जूनबाट सुरुभएको ७३ दिन लामो डोकलाम गतिरोधका कारण चिसिएको चीन-भारत सम्बन्ध सुमधुर पार्न तुलो महत गरेको थियो। यसै शिखर बाटले सन् २०१७ जूनबाट सुरुभएको ७३ दिन लामो डोकलाम गतिरोधका कारण चिसिएको चीन-भारत सम्बन्ध सुमधुर पार्न तुलो महत गरेको थियो।

राष्ट्रपति सी र प्रधानमन्त्री मोदी दुई देशबाट देखिन्छ। दोस्रो अनोपचारिक शिखर बाटाको तायारीमा छन्। अक्टुबर ११-१३ मा तामिलनाडुको माम्लापुरममा हुन लागेको शिखर बैठकलाई अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले गम्भीरताका साथ हेरिरहेको छ। जम्मु काशिमरलाई दिँदै आएको विशेष दर्जाको खारेजी र चीनसँग विवादित सीमा रहेको लद्दाखलाई केन्द्र शासित प्रदेश बाट निर्नाले अन्तर्राष्ट्रिय मुद्दामा समान धारणा राख्छन र बिभिन्न बहुपक्षीय मञ्चहरूमा द्विपक्षीय सहयोग विस्तार गरेको देखिन्छ। अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा सहकार्यको महत्व औल्याउँदै चिनियाँ राष्ट्रपति सी जिन पिडले चीन र भारत एकै स्वरमा बोले भने सारा विश्वले सुन्ने छ। भन्ने धारणा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीसम्भव व्यक्त गरेका थिए। व्यापार, आर्थिक र राजनीतिक आदानप्रदानको निरन्तर सुदूरीकरण दुई देशको अस्तित्व र सहप्रगतिका निर्मित महत्वपूर्ण रहेकाले आपूर्वी बीचको तायारीमा छन्। बिग्रन दिनु उपयुक्त देखिदैन। सन् २०१४ मा राष्ट्रपति सीको भारत भ्रमणको क्रममा जारी संयुक्त विज्ञितिले पनि यस कुरालाई महत्वसाथ अधि सारेक

गान्धीको राजनीतिक प्रयोग

● वीरेन्द्र मिश्र

गान्धी सामान्य विद्यार्थी भए पनि उनी कानुनको उच्च अध्ययनका लागि बेलायत गएका थिए। बेलायतबाट भारत फर्केपछि वकालत उनी पेसामा लागे। पहिले, उनले बर्बिइमा अफिस खोले, नचलेपछि राजकोट फर्केर वकालत गर्न प्रयास गरे। तर, पुनः असफल भए। त्यसीचै सायद बेलायतको प्रमाणपत्रका कारण होला, उनी दक्षिण अफ्रिकामा पुग्न सफल गरे। दक्षिण अफ्रिकामा मुख्य रूपमा गुजराती मुसलमान तथा तमिल बसोवास गरिरहेका थिए। उनीहरूले सरकारसँग मुद्दा लड्नका लागि गान्धीलाई त्यहाँ डाकेका थिए। गान्धीले समुद्री बन्दरगाह भएको सहर डरबनमा आफूलाई स्थापित गरे, जहाँ उनी सन् १९१३ देखि १९०९ सम्म बसे। त्यहाँ उनले अनगिन्ती मुद्दाको निवेदन लेखे। डरबनमा आफ्नो पेसामा निकै सफल हुनुका साथै सार्वजनिक क्षेत्रमा आफूलाई उद्दीयमान अगुवाका रूपमा प्रस्तुत गर्न सके। त्यहाँ नै गान्धीले नेटाल इन्डियन कांग्रेस नामक संस्था पनि स्थापना गरे।

गान्धीले दक्षिण अफ्रिकामा बस्ने करिब एक लाख ५० हजार प्रवासी भारतीयलाई सेवा अर्पण गरिरहाउ भारतमै अंग्रेजी शासनको जाँतोमा पिसिएका करोडौ भारतीयको अवस्थाले उनको मन पोलु स्वाभाविकै हो। त्यसैले सन् १९१५ मा पुनः भारत फर्केए। भारत फर्केने क्रममा उनले बेलायतमा आफ्ना राजनीतिक गुरु गोपालकृष्ण गोखलेसित सरसल्लाह लिए। गोखलेले एक वर्ष पूर्वै भारत भ्रमण गरेर जनताको अवस्था अध्ययन गर्न सुभाब दिए। गान्धी गोखलेको सल्लाहनुसार भारतका सबैजसो टूला सहरमा पुगे। कर्ते बोलुप्ने बाध्यता आएमा उनी दक्षिण अफ्रिकाको आफ्नो अनुभव सुनाउँथे।

संयोगले एक वर्षको मौन भ्रमण बित्दा-नवित्दै गान्धीले जनवरी २०७६ मा बनारस हिन्दू विश्वविद्यालयको शिलान्यास समारोहमा सहभागिताको निमन्त्रण प्राप्त गरे। सो विश्वविद्यालयको स्थापना तत्कालीन चर्चित विदुशी एनी बेसन्ट तथा इलाहावादका विद्वान् मदनमोहन मालवियले गरेका थिए। प्राचीन नगर काशीलाई आधुनिक शिक्षाको केन्द्र बनाउनुपर्ने विचार बेसन्टको नै थियो र त्यसका लागि चन्दा संकलन र निरीक्षणको मुख्य उत्तरदायित्व मालवियले बहन गरेका थिए। विश्वविद्यालय शिलान्यास गर्ने मुख्य अतिथि भारतका तत्कालीन भाइसराय लर्ड हार्डिङले गरेका थिए। त्यस कार्यक्रममा भारतका धेरैजसो राजा-रजौटा पनि सहभागी थिए, जो विश्वविद्यालयका संरक्षक र निर्मातासरह नै थिए।

यसअघि गान्धीले सन् १९०२ मा पर्टिका रूपमा काशीको यात्रा गरेका थिए। एउटा हिन्दू धर्मावलम्बीको रूपमा काशी जाँदा विश्वनाथको दर्शन अनिवार्य नै हुन्छ। विश्वनाथको मन्दिरमा पुग्ना उनमा नकारात्मक प्रभाव परेको थियो। यत्रतत्र फिङ्गाको भनभनाहट थियो। पसलावाला र तीर्थयात्री दुलो-दुलो स्वरमा कराएको उनलाई राम्रो लागेन। मन्दिरभित्र कुहिएका फूल, बेलपत्र आदिबाट उनी अत्यन्तै उदासीन भएका थिए। यही नगरीमा गान्धी फेरि १४ वर्षपछि काशी विश्वविद्यालयको कार्यक्रममा आइयेका थिए। समारोहमा दुलो सभा आयोजना गरिएको थियो, जहाँ सबैलाई बस्ने राम्रो व्यवस्था गरिएको थियो। बेलायतको राष्ट्रिय धुनसाथ भाइसराय आए, आफ्नो स्थानमा बसे। उनको विरपरि भारतका सबैजसो राजा-महाराजा विभिन्न तरका र गहनासहित आकर्षक पेसामा बसेका थिए। ४ फेब्रुअरी १९१६ मा शिलान्यासको काम संकेपछि भाइसराय त्यही दिन फर्केका थिए। त्यस समारोहमा करिब ६ हजार मानिसको उपस्थिति थियो।

अन्य कार्यक्रम फेब्रुअरी ८ सम्म

चलेका थिए। कार्यक्रममा नृत्य, गान, नाटक तथा महान् वैज्ञानिक जगदीशबन्द्र बोस, सिर्पीरमण, हरिप्रसाद शास्त्रीलगायत्रले प्रवचन दिएका थिए। ज्ञानका ती विधा विद्यार्थीमा रुचि उत्पन्न गर्नका लागि प्रस्तुत गरिएका थिए। विद्वानबाहेक कही सार्वजनिक व्यक्तिकृत पनि सभामा आमन्त्रित थिए। फेब्रुअरी ६ को सन्ध्याकालमा एनी बेसन्टले 'विश्वविद्यालय एक चरित्र निर्माता' भने शीर्षकमा प्रवचन दिएको थिइन्। त्यसपछि गान्धीको पालो आयो। गान्धीका लागि कुनै विषय निर्धारित थिएन, तर उनी दक्षिण अफ्रिकामा भारतीय प्रवासीका क्रियाकलापका बारेमा बोल्नू भन्ने आशा गरिएको थियो।

प्रसिद्ध इतिहासकार रामचन्द्र गुहाका अनुसार गान्धीको आत्मवृत्तान्त 'माई एक्सप्रिमेन्ट विथ द्रुथमा काशी भ्रमणको उल्लेख छैन। जानाजानी हो वा छुट्न गएको हो भन्न सकिन्न। गुहाका अनुसार गान्धीको प्रवचन उनको भारतीय राजनीतिमा प्रवेशको संकेत थियो। प्रवचनका बढी प्रभावकारी र सशक्त कही अंश यहाँ उद्घरण गर्नु उचित हुन्छ। समारोहमा भाग लिन आएका राजा-महाराजालाई इंगित गर्दै गान्धीले भने, 'निश्चय नै यो समारोह भव्य हो। तर, लाखीं गरिब भारतीय यहाँ उपरिथित छैनन्। उनले प्रश्न गरे, 'के बेलायती राजालाई खुसी पार्न र आफ्नो चाकरी वा भक्ति देखाउनका लागि आभूषणको पेटिकाबाट सबै गरगन्हा निकाली पुरै सुसज्जित भई यहाँ उपरिथित हुनु आवश्यक थियो?' उनले थपै, 'भारतको मुक्ति तबसम्म सम्भव छैन, जबसम्म यहाँहरू यी आभूषण त्याग्नुहुन्न।' विश्वविद्यालय आमजनतासँग टाढा भएकाले खतरामा छ भन्ने उनको सोचाइ थियो। गान्धीले विद्यार्थीलाई भने, 'मुलुकलाई उन्मुक्ति तब मात्र प्राप्त हुन सक्छ, जब किसान र श्रमिकलाई सबै आफूलाई चाहिने रोटी र कपडाका

बारेमा थाहा हुन्छ। तर, यस्तो ज्ञान यस विश्वविद्यालयबाट प्राप्त गर्न सक्नुहुन्न।'

राजा-महाराजाका अत्याचार र हिन्दू परम्परामाथि प्रहार सुन्ने मञ्चमा आसीन प्रमुख व्यक्ति थिए। गान्धीको विरोधमा अलवरका महाराजा बैठकबाट निस्किए र बनारसको कमिसनरलाई भने, 'यो व्यक्ति पागल हो।' जवाफमा कमिसनरलाई भने, 'यो स्थान अब हात्रा लागि होइन।' त्यसपछि गान्धीको पालो आयो। गान्धीका लागि कुनै विषय निर्धारित थिएन, तर उनी दक्षिण अफ्रिकामा भारतीय प्रवासीका क्रियाकलापका बारेमा बोल्नू भन्ने आशा गरिएको थियो।

'कृपया आफ्नो विषयलाई व्याख्या गर्नुस्।' गान्धीले भने, 'भारतमा अराजकताका लागि कुनै स्थान छैन। यहाँबाट यस्तो राज्य सिर्जना होस्, जसको आधार आपसी प्रेम र विश्वास रहोस्।' आक्रामक हुँदै उनले बेलायती राजको विरपरि रहेको चाकरी र असत्यको वातावरणको भर्त्सना गरे। उनले त्यस्ता आचरणलाई असहज र तानाशाही भने। बेलायती राजको विरोधमा वगावतको सुकाबले मञ्चमा प्रदर्शन सुरु भयो। एनी बेसन्टले पुनः गान्धीलाई रोकिन भनिन् र सभा अध्यक्षले सभा

थाहा हुन्थ्यो। मालवियले थपै, 'गान्धीले पूरै समय विद्यार्थीलाई ती व्यक्तिको प्रभावबाट मुक्त गर्न प्रयास गरे।' यो प्रवचनको भोलिपल्ट गान्धीले दरभंगाको महाराजालाई एउटा पत्र लेखी अराजकता र हिसाप्रति आफ्नो कडा विरोध रहेको बताए। तर, त्यसले महाराजालाई सन्तुष्ट गर्न सकेन। भोलिपल्ट नै गान्धी बम्बईका लागि प्रस्थान गरे, तर यो घटनाले उनलाई पछ्याइरहयो। एसोसिएटेड प्रेसको संवाददाताले उनको भाषण विवादपूर्ण हुनुको कारण सोधे। गान्धीको भनाइ थियो, 'अराजकताकारीको विचार राष्ट्रप्रेमी थियो, तर तिनका पद्धतिले पछि राष्ट्रलाई आधार पुन्याउनेछ।' मैले कहिले पनि हिसालाई बीच-बीचको अवरोध नभएको भए मेरो प्रवचन पूरा हुन्थ्यो र शकाका लागि कुनै स्थान रहेकैन्दैनयो। गान्धीको भाषणको सम्पूर्ण पाठ प्राप्त गरी बनारसका प्रहरी निरीक्षकले माथिको आदेशबाटेजिम गान्धीमाथि देशद्रोह र राज्यप्रति बफादार नरहेकोमा मुद्दा चलाउने निर्णय गरे। तर, उत्तर प्रदेश उपराज्यपालको आदेशअनुसारपछि त्यो मुद्दा चलाइएन।

सन् १९१७ मा आश्चर्यजनक घटना भयो। गान्धीले आफ्नो दक्षिण अफ्रिका अनुभवका आधारमा कसैलाई दुःख नदिई गरिने राजनीतिको थालीनी गरेमा बिहार राज्यको तिरहुत कमिसनरीअन्तर्गत चम्पारण जिल्लाबाट। त्यहाँ उनले बेलायती राजको किसानमाथिको अत्याचार समाप्त गरे। यस कार्यमा त्यहाँका बासिन्दा रामकुमार शुकलाले धेरै दूले योगदान गरे। गान्धीले आफ्नो आत्मवृत्तान्तमा शुकलका बारेमा लेखेका छैन। चम्पारणमा आँपका टूला बैंग्यामा प्रस्तर आँप फल्थे। यसैसँग प्रसंग जोडेर गान्धी लेख्छन्- यसै १९१७ सम्म नीलोको खेती प्रशस्त हुन्थ्यो। चम्पारणका जोताहाले २० कट्ठा जमिनमध्ये तीन गान्धीले अराजकहरूलाई भर्त्सना गरेको

विसर्जन गरे।

राजाहरू मञ्चबाट निस्केपछि मदनमोहन मालवियले उपरिथित समूहलाई सम्बोधन गर्दै गान्धीको भाषणले उच्चपदस्थ व्यक्तिहरूलाई चोट पुऱ्याएकोमा दुःख व्यक्त गरे। उनले भने, 'यदि यी महानुभावले भाषण पूरै सुनेका भए मैले अब के गर्नु?' महाराजले भने

ब्याज पनि, बीमा पनि

बडा दरींको हार्दिक मंगलमय शुभकामना

दैविक लोनदाताना लाईकै
६.५% ब्याजदर

तलब/व्यक्तिगत खाता
को लागि उपयुक्त

राख्यस्थ बीमा (अन्तर्वार्ष लाईकै)
रु. ९,००,०००*

दर्शनालाई बीमा
रु. ७,००,०००*

Citizens विशेष बचत खाता

Find us on Facebook & Instagram | Citizens Bank International Ltd. | www.ctznbank.com

Corporate Office: P.O.Box 19681, Narayanhiti Path, Kathmandu | SWIFT: CTZNPKA

Toll Free Number: 16600166667

सदाबहार जीवनको लागि, सदाबहार जीवन बीमा योजना

नेप

हिन्दूधर्ममा...

अहिलेसम्मकै ठूलो १८ हजार श्लोक रहेको महाभारत ग्रन्थ अपूर्व ग्रन्थ मानिन्छ। महाभारतका रचयिता तिनै बेदव्यास नेपालको लमजुङमा जन्मेका हुन्। लमजुङको मर्स्याङ्गी (शायद) नदी किनारमा माझी परिवारका मत्स्यगन्धा, योजनगन्धा बथ्ये। जो पछि पाण्डवहरूका हजुरआमा भए। राजा परासर त्यही बाटो जाँदा माझी महिलामा आशक्त भए। मत्स्यगन्धाले समा दुर्गच्छ, बिबाह गर्छौं र ? भन्ने प्रश्न गर्दा परासरले एकयोजनसम्म सुवासित हुनेगरी उनलाई योजनगन्धा बनाइदिए। त्यसपछि विवाह भयो, तिनले छोरी पाइन, जो सत्यवतीका नामले परिचित भइन्। यी तिनै सत्यवती थिएन्, जो नेपाली हुन् जसले हस्तिनापुरका राजा सन्तनुसँग विवाह गर्न पुगिन्। महाभारतमा वर्णित यी र यस्ता वित्ताकर्षक विषयहरू ज्यादै रोचक प्रसङ्ग गर्ह दुन्। पश्यिमा संस्कृतमा जन्मेहुँको लागि त चमत्कारिक र वित्ताकर्षक विषय बनेका देखिन्छन्।

अमेरिकी महिला जेसिका भ्यान्टिन बर्केनहोल्जले सन् २०१० मा स्वस्थानी कथामा विद्यावारिधि गरेकी थिन्। जेसिकाका अनुसार उनले लेन बेनेटको पुस्तक 'डेन्जर्स वाइट्स' सेक्रेड सिस्टर्स'मा स्वस्थानीको केही अंश पढेपछि त्यो विषयलाई विद्यावारिधिको विषय बनाएको बताएकी थिन्। उनलाई नेपाली इतिहासविद काशीनाथ तमोठले सधाएका

थिए। महाभारतको उचित प्रचार भयो भने यो ग्रन्थ ठूला ठूला विश्वविद्यालयमा शोधको विषय हुनसक्छ। चन्द्रगुप्त मौर्य अर्थात मुरापुत्र पनि नेपालकै थिए भन्ने इतिहासविदहरू दावी गरिरहेका छन्।

आर्याव्रतमा आर्यन बथ्ये, यो ठूलो भूमाग हो। उनीहरू ऐसियामा बसाई सरे। ऋषि परसुराम ब्राह्मण महर्षि जमदग्निका पुत्र थिए। असुन्धानबाट उनी आजको अजर्खरैजानमा जन्मेको बताइन्छ। टकिसला आजको कान्थहार-अफगानिस्तानमा पर्छ। बुद्धकालीन कालमा टकिसला, इण्डसरिभरको भूमागसहित पाकिस्तानको भूमाग थियो। कनिष्ठ, सम्राट अशोकले आफ्नो धर्म परिवर्तन गरेर बुद्धधर्म चाँगलेर त्यही समयदेखि बुद्धधर्मको ठूलो प्रचार भएको यो क्षेत्रमा बौद्धगन्धा पनि पर्छ।

तत्कालीन अवस्थामा आचार्य बिष्णुगुप्त गुरु थिए, पछि उनी चाणक्यका नामले प्रशिद्ध बने।

आज पनि चाणक्यनीति राजकाजमा 'राजनीतिक विज्ञानका नामले' चर्चित छ। त्यतिबलाको मगध, आजको विहारमा पर्छ। मगध सम्राट घनानन्दले गरेको आफ्नो अपमानको बदला लिन चाणक्यले चन्द्रगुप्त (मुरापुत्र)लाई मगजका राजा बनाएका थिए र आफू जंगलमा कुटी बनाएर राजकाजका सहायक बनेको प्रसङ्ग छ। भारतीय विद्वान हरिनारायण आएको चाणक्य एण्ड चन्द्रगुप्त पुस्तकमा लेखेका छन्- चन्द्रगुप्त नेपाली किराँती महिला मुरादेवीको छोरा थिए। लेखकका

अनुसार किराँतहरू त्यतिबलाको नै नेपालका पहाडी इलाकामा (धनकुटा, तेहथुम, इलाम, भोजपुर, ओखलढुगा आदि क्षेत्रमा) बसोबास गरिरहेका छन्। धार्मिक ग्रन्थका अनुसार भगवान शिवलाई आज हामी किराँतेश्वर महादेव भन्नौं र यिनै महादेवले महाभारतका पाण्डुपुत्र अर्जुनलाई बरदान दिएका थिए।

यिनै अर्जुनलाई भगवान शिवले गुरु परशुरामसार्फ आशुपास्त्र समेत दिएका थिए। यी पूर्वी दर्शनका अविश्मरणीय वर्णनहरू विश्वजगतका ज्ञानको खोजकर्ताहरूका लागि कति आकर्षणका विषय हुनसक्छन्, भनिसाथ्य छैन। यसरी नेपाल विश्वव्यापी आकर्षणको विषयबस्तु बनेको छ, हिन्दुधर्म र हिन्दुधर्मभित्रका रहस्यहरू विश्वका चारो बनेका छन्।

अनेक मुलुकमा गीता पढाउन थालिएको छ। श्रीकृष्णगाथा गाउँथे हिड्छन्। जो पढेका छन्, ती हिन्दुधर्मभित्र पन, बरन र जान खोजिरहेका छन्। हिन्दुधर्म नै त्यस्तो धर्म हो, सर्वधर्म सम्भाव राख्छ। हिसामा विश्वास गर्दैन्। धार्मिक सहिष्णुता राख्छ।

हामी हिन्दुधर्मलाई अन्धविश्वास भनिरहेका छौं, धर्मनिरपेक्षकामो पछि लागेका छौं। यो त कस्तुरी आफैभित्रको विनाको सुवास खोज्न हिडेजस्तो भएन र? यसकारण हिन्दुधर्म नेपालको गौरव हो। हिन्दुधर्मका असामयिक कुराहरू पन्छाउने हो भने हिन्दुधर्मभित्र ज्ञान पनि छ, विज्ञान पनि छ, सम्यता पनि छ, समृद्धि पनि छ।

गान्धिको...

कठुला नीलको खेती गर्नुपर्ने कानुनी बाध्यता थियो। यस प्रणालीलाई 'तीन कठिया' भनिन्थ्यो। त्यस विषयमा गान्धी लेख्छन, मैले नीलका प्याकेट देखेको थिए, तर यसको खेती र उत्पादन चम्पारणमा हजारौं जोताहारूको कष्टबाट हुँच भन्ने मैले सपनामा पनि कल्पना गरेको थिँन्। रामकुमार शुक्ल यी जोताहामध्ये एक थिए। उनी र उनीजस्तै हजारौंमा खेती गर्ने कष्ट र गहिरो पीडाबाट उन्मुक्तिको लालसा थियो। शुक्ल लखनउबाट कानपुरसम्म गान्धीकै पछि लागे। पछि, गान्धीले उनलाई कलकत्तामा भेटन भने र त्यहीबाट निजको साथमा मोतिहारी जाने वचन दिए। उनी निर्वारित समय र स्थानमा पुगे। आफ्नो वचनअनुसार गान्धी पटना हुँदै निजसँग मुजफ्फरपुर पुगे।

मुजफ्फरपुरमा गान्धी डा। राजेन्द्रप्रसाद, प्रिन्सिपल जेबी कृपलानी, प्रोफेसर मलकानी तथा किलको सानो समूहसित परामर्श गरी रामनवमी प्रसादको सल्लाहअनुसार गया बाबु वकिल कहाँ बसे। त्यहीं गान्धी वकिल ब्रजकिशोर बाबुबाट मुद्दाहरूको यथार्थताबाबारे जानकारी लिए। जोताहा र जमिनदारबीच मुद्दा चले। यी मुद्दा अति नै खर्चिला थिए। वकिल मण्डलीलाई सल्लाहका क्रममा गान्धीले भने, 'म यस निकर्षमा पुगेको छु कि हामी कानुनी अदालतमा जान छोड्नुपर्छ।' यस्ता

प्रस्थान गरे, किनकि गान्धी मोतिहारी वा बेतियामा गिरफ्तार हुन चाहन्थे। मोतिहारी पुगे दिन नै पाँच कोस टाढा एउटा गाँडमा एउटा बैटदारमाथि नराप्रे व्यवहार भएको उनीहरू हातीमा सवार भएर निस्किए। आधा बाटोमा नै पुलिस सुपरइन्वेन्डेन्टको सूचना दिने व्यक्तिले उनलाई त्यसै दिन उक्त ठाँउ छान आज्ञाप्रत थमाए। गान्धी लेख्छन, उनले मलाई त्यो सूचना प्राप्त गरेको लिखित पत्र माग्दा मैले त्यसको उत्तरमा लेख्न कि म उनको आज्ञा पालन गर्न तयार छैन र आफ्नो काम सक्तुअगाडि चम्पारण छान्न पनि तयार छैन।

सूचनाको खबर जंगलको आगोजस्तै फैलियो र हजारौंको स्थानीय भाषिका बुझ्न मलाई गाहो भइरहेको छ र उर्दुमा लेखिएका कागज पढ्न अयोग्य छु। तपाईंहरूले ती सामानी मेरा लागि अनुवाद गरिदिनुपर्छ यस कामका लागि म तपाईंहरूलाई केही दिने अवस्थामा छैन। यो काम प्रेम र सेवाको भावनाले गर्नुपर्ने हुँच। गान्धीको उद्देश्य किसानहरूको अवस्थाबाटे जानकारी प्राप्त गर्न थियो र साथै नीलको खेती गराउने जमिनदार विरुद्धमा रहेको जोताहाको पुनर्जन्म थियो। गान्धी लेख्छन, 'ममाथि जारी गरिएको नोटिसलाई मैले कानुनी तरले अस्वीकार गरे पनि मेरो हाकिमप्रतिको व्यवहार उचित थियो। अतः उनीहरूले थाहा पाए कि मैले उनीहरूलाई व्यक्तिगत रूपमा चोट पुन्याउन होइन कि आदेशप्रति आफ्नो नागरिक अवज्ञा व्यक्त गर्न चाहन्थे।' चम्पारणको प्रसंगबाबारे गान्धीको निकर्ष छ, 'चम्पारणको संघर्ष कुनै पनि क्षेत्रमा मानिसको निःस्वार्थ सेवाले मुलुकलाई राजनीतिक रूपमा अन्ततः फाइदा नै पुन्याउँछ भन्ने यथार्थ प्रमाण हो।'

भूकम्पले भत्काएका पाँच हजार विद्यालय पुनर्निर्माण

थियो। भूकम्पले भत्किएकामध्ये तीन सय ७० विद्यालय मर्ज भइसकेका छन् भने तीन सय ५० विद्यालयसँग भवन निर्माणका लागि जग्गासमेत छैन। धमूकम्पले क्षति पुगेका सबैजसो विद्यालयको भवन निर्माण विद्यालय व्यवस्थापन समितिमार्फत भएको छ। निर्माण पूरा भएका पाँच हजार ६३ मध्ये तीन हजार सात सय ७७ व्यवस्थापन समितिले पुनर्निर्माण गरेको हो। यसैगरी तीन सय १३ निर्माण व्यवसायी र आठ सय ७३ गैरसरकारी संस्थामार्फत निर्माण भएका हुन्।

व्यवस्थापन समितिमार्फत एक हजार दुई सय चार, व्यवसायीमार्फत दुई सय नौ र गैरसमार्फत एक सय तीन विद्यालय निर्माणाधीन छन्। निर्माण छोटोमा रहेको यो व्यवस्थापन समितिमार्फत नै निर्माण

हुँदै छन्। व्यवस्थापन समितिमार्फत दुई सय ४३, व्यवसायीमार्फत ४४ र गैरसमार्फत निर्माणका लागि १४ विद्यालय छनोट भएका छन्।

भारतले पुनर्निर्माणका लागि धेरै विद्यालय जिम्मा लिए पनि कामको गति भने सुरक्ष छ। चार वर्ष पूरा भइसकदासम्म भारतले एउटा पनि विद्यालय पुनर्निर्माण सम्पन्न गरेको है। यसैगरी धोषणा गरेको थियो, तर पछि बजेटका कारण ६४ विद्यालय बनाउने जानाएको थियो। ६४ मध्ये आठवटा विद्यालय मात्र निर्माणाधीन छन्। आयोजना अधिकारीका अनुसार गोरखामा तीन र नुवाकोटका पाँच विद्यालयको ७० प्रतिशत काम सम्पन्न भएको छ।

उंगीन खबर

'द हन्डेट' लिंगको ड्राफ्टमा परे सन्दीप

नेपाली युवा लेगस्पिनर सन्दीप लामिछाने इंग्लिश र वेल्समा संयुक्त रूपमा अयोजना हुन लागेका 'द हन्डेट' क्रिकेट लिंगको ड्राफ्टमा परेका छन्। 'द हन्डेट'को ड्राफ्टमा परे सौंगे विश्वका ठूलो फ्रेन्चाइज लिंगमा आफूलाई प्रमाणित गरिसकेका सन्दीप लामिछाने ले इंग्लिश्न र प्रमाणित गरिएको छ।

जुनाई १० देखि १६ अगस्तसम्म हुने १ सय बलको प्रतियोगितामा सन्दीप विदेशी खेलाडीको कोटामा ड्राफ्टमा परेको

● एनआइसी एसियाको चाडपर्वलक्षित योजना

दसैँलगायत चाडपर्वको अवसरमा एनआइसी एसिया बैंकले दसैँ सुपर चामत्कारिक उत्सव योजना सञ्चालन गरेको छ। योजनाअन्तर्गत बैंकका ग्राहकले विभिन्न स्टोरमा छुट्सहितका विभिन्न सुविधा पाउने बैंकले जनाएको छ।

योजनाअन्तर्गत बैंकका ग्राहकले भाटभटेनी सुपरमार्केटमा डेविट एवं क्रेडिट कार्डमार्फत कपडा तथा जुता खरिद गर्दा प्रत्येक खरिदमा १५ प्रतिशत, हरेक ६ हजार ६ सय ७६ रुपैयाँको खरिदमा १ हजार रुपैयाँसम्म छुट प्राप्त पाउने बताइएको छ। साथै, बैंकले भाटभटेनी सुपरमार्केटमै स्टल स्थापना गरी नयाँ खाता खोल्नुका साथै तुरुतै डेविटकार्ड दिने व्यवस्थासमेत गरेको छ। यो स्टल देशभरका सबै भाटभटेनी सुपरमार्केटका आउटलेटमा राखिएको बैंकले जनाएको छ।

असोज ८ देवेखि सुरु भएको योजनासँगै बैंकको कार्डमार्फत भाटभटेनीका आउटलेटमा सपिड गर्न आउनेको भीड लागेको बैंकको भनाइ छ। प्रतिदिन करिब ३ करोड रुपैयाँबाबरको कारोबार भझरहेको बैंकले जनाएको छ। यससँगै बैंकका प्रतिनिधिले स्टलमार्फत नै ग्राहकलाई डिजिटल कारोबार गर्दाका फाइदा र सहजताबारे सञ्चयनामूलक सन्देशसमेत बाढिरहका छन्।

हाल बैंकले ३ सय १ शाखा कार्यालय, ३ सय ६३ एटिएम, ७० एक्सटेन्सन काउन्टर एवं ४२ शाखाहित बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

● लालीगुराँस बहुउद्देश्यीय सहकारी २१ औं वर्षमा

पुल्चोकस्थित लालीगुराँस बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था २१ औं वर्षमा प्रवेश गरेको छ। संस्थाले वार्षिकत्सवको अवसरमा विविध कार्यक्रम आयोजना गरेको छ। देशको आर्थिक विकासको मेरुदण्डका रूपमा रहेको सहकारी र देशको समग्र आर्थिक क्षेत्रको विकास गर्न संस्थाले आगामी वर्षमा थप नयाँ कार्यक्रम र योजना अगाडि बढाउँदै लैजाने संस्थाका प्रमुख कार्यकारी निर्देशक सुरेन्द्र खण्डारीले बताए। हाल संस्थाले आफ्नो लगानीमा देशकै सर्वाधिक दूलो गाई फार्म सञ्चालन गरेको छ भने अस्पतालसमेत सञ्चालन गरेको छ। ३६ जिल्लामा सदस्य सुविधा सञ्चालन गर्ने अनुमति पाएको संस्थाले यो वर्ष करिब आधा दर्जन जिल्लामा सदस्य सुविधा काउन्टर सञ्चालन गर्ने तयारी गरेको उनले जानकारी दिए।

हाल सहकारीले ललितपुरको चापागाउँ, काठमाडौंको चाबहिल र भक्तपुरको कौशलटारमा सदस्य सुविधा काउन्टर सञ्चालन गरी सेवा दिँदै आएको छ। चालू वर्षभित्र काठमाडौंको न्युरोड, गोपालगढी र महाराजगञ्ज, भक्तपुरको सूर्योदयनायक, वित्तवनको पर्सा र भरतपुर, गण्डकीको गोरखा, कास्कीको पोखरा र मकवानपुरको हेट्टौडामा सदस्य सुविधा काउन्टर सञ्चालन गर्ने तयारी संस्थाको छ। संस्थाले सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्ने क्रममा संस्थाको बहुउद्देशी लगानीअन्तर्गत स्वास्थ्य क्षेत्रफल ललितपुरको तालिलेखमा लालीगुराँस हस्पिटल प्रालि, शिक्षा क्षेत्रफल नयाँ बानेश्वर शंखमुलमा लालीगुराँस मावि/कलेज, डेरी

परियोजनातर्फ वित्वन खैरहनीमा लालीगुराँस डेरी फार्म एन्ड रिसर्च सेन्टर, कर्जा क्षेत्रफल सिन्धुपाल्योक, लाचोमा भैरवकुण्ड हाइस्ट्रोपावरलगायत संघ संस्थामा लगानी गरेको छ।

● कोकाकोलाको 'माई मम मेक्स माई दसैँ स्पेसल' अभियान

'सेयर अ कोक' को स्थानीयस्वरूप 'मन खोलै कोकसँग' को चौथो संस्करणअन्तर्गत कोका-कोलाले दसैँतिहारको अवसरमा नयाँ क्याम्पेन सार्वजनिक गरेको छ। कोका-कोलाले 'माई मम मेक्स माई दसैँ स्पेसल' नारासहित ल्याएको क्याम्पेनले आमाहरूले दसैँ र तिहारलाई विशेष बनाउन र हाप्रो चाडपर्वलाई खुसीयाली बनाउन निःस्वार्थ काम तथा अथक प्रयास गर्नेन् भन्ने सन्देश दिएको क्याम्पेनको भनाइ छ। क्याम्पेनअन्तर्गत कोकले आमालाई बोलाउने शब्द आमा, माई, मुगा, मामु, ममी र मा लेखिएको ६ नयाँ लेबल ल्याएको छ। लेबललाई चाडपर्वको भलक दिन स्तिप्पकृति र टेक्स्टलाई सुनाँलो रंगमा चंगा, दसैँको पिंड, सयपनी फूललगायत राखिएको छ। यसका साथै यो सन्देश कोका-कोला नेपालको हालको टिप्पी कमर्सियलमा पनि सुन्दर ढंगले हाइलाइट गरिएको छ।

● ग्लोबल आइएमई बैंकको साढे २५ प्रतिशत लाभांश

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडले गत आवको मुनाफाकाट २५ दशमलव ५० प्रतिशत लाभांश वितरण गर्ने भएको छ। बैंक सञ्चालक समितिको मंगलबार सम्पन्न बैठकले १२ दशमलव ७५ प्रतिशत बोनस सेयर तथा १२ दशमलव ७५ प्रतिशत नगद लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव गरेको हो।

प्रस्तावित बोनस नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृति तथा आगामी वार्षिक साधारणसम्भाबाट पारित भएपछि वितरण गरिने बताइएइको छ। बैंकले आब ०७५/७६ मा २ अर्ब ७६ करोड रुपैयाँ खुद मुनाफा आर्जन गरेको छ। बोनस सेयर वितरणपछि बैंकको बुक्ता पुँजी ११ अर्ब ७६ करोड रुपैयाँ पुग्ने बताइएको छ।

● पशुपति क्षेत्र विकास कोष र इन्भेष्टमेन्ट बैंकबीच सहकार्य

पशुपति क्षेत्र विकास कोष र नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंकबीच पशुपतिनाथ मन्दिरको भेटी संकलन गर्नेसम्बन्धी सहमति भएको छ। बैंक र कोषबीच भएको सहमतिसँगै मूल मन्दिर तथा अन्य मन्दिरमा चढाइएइका चन्दा, दानपात्र वा भेटीपत्रमा चढाइएको रकम बैंकिङ प्रणालीद्वारा संकलन तथा गणनासम्बन्धी कार्य गरी खातामा जम्मा गर्ने

कर्पोरेट

काम बैंकले गर्ने बताइएको छ। बैंकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत देशका विभिन्न कला संस्कृति एवं पुरातात्त्विक क्षेत्रमा सहयोग पुऱ्याउँदै आएको छ।

● एनआइसी एसिया बैंकको थप दुई शाखा

एनआइसी एसिया बैंकले थप दुई शाखा सञ्चालन गरेको छ। बैंकले सेवा विस्तारका क्रममा काठमाडौंको अनामनगर र चितवनको सौराहामा शाखा सञ्चालन गरेको जनाएको छ काठमाडौं महानगरपालिका-२१ अनामनगरमा सञ्चालित शाखाको लोकसेवा आयोगका अध्यक्ष उमेशप्रसाद मैनालीले तथा रत्ननगर नगरपालिका-६ सौराहामा सञ्चालित शाखाको रत्ननगर नारापालिकाका मेयर नारायण वनले उद्घाटन गरेका हुन्।

नयाँ शाखाकाट सम्पूर्ण आधुनिक बैंकिङ सुविधा उपलब्ध हुने बैंकले जनाएको छ। हाल बैंकले ३ सय १ शाखा कार्यालय, ३ सय ६३ एटिएम, ७० एक्सटेन्सन काउन्टर एवं ४२ शाखाहित बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

● सिटिजन्स बैंकको इन्टरनेट बैंकिङ सेवामा सुविधा थप

सिटिजन्स बैंकले एक्सप्रेस बैंकिङनामक इन्टरनेट बैंकिङ सेवा विस्तार गरेको छ। बैंकले ल्याएको नयाँ इन्टरनेट बैंकिङमा अन्तरबैंक रकम स्थानान्तरण, विवृत महसुल भुक्तानी, केबुल, इन्टरनेट सेवाको भुक्तानीका साथै हवाई टिक्ट खरिदलगायत सुविधा थप गरिएको छ। यसअधि बैंकको इन्टरनेट बैंकिङमार्फत स्टेटमेन्ट हेन्न, टेलिफोन, इन्टरनेट, मोबाइल आदिको बिल भुक्तानी गर्न, विभिन्न वालेट लोड गर्न, क्रेडिट कार्डको बिल भुक्तानी गर्ने साथै स्कुल तथा कलेजको शुल्क रिन्स किने सुविधा उपलब्ध थिए।

● सामसङ्ग ग्यालेक्सी एम ३० एस नेपालमा

सामसङ्गको ग्यालेक्सी एम ३० एस नेपाली बजारमा सार्वजनिक भएको छ।

मोबाइलमा टाइप सी १५ बाट फास्ट चार्जरसहितको ६ हजार एमएएच क्षमताको ब्याट्री रहेको छ। केबल ८९ मिमि पतलो ग्यालेक्सी एम ३० एसको वजन १८८ ग्राम मात्र रहेको छ।

सुपर एमोलेड डिस्प्ले, ४८ मेगापिक्सलको क्यामरा रहेको मोबाइलमा एक्स्नोस १६९९ ओक्टा-कोर प्रोसेसर रहेको छ। मोबाइलमा ४ जिबी न्याम तथा ६४ जिबी रोम तथा ६ जिबी न्याम तथा १२८ जिबी रोम गरी दुई भेरियन्ट्समा उपलब्ध छ। नीलो सेतो तथा कालो रेडमा उपलब्ध मोबाइलको मूल्य क्रमशः २७ हजार ९ सय ९० (४/६४ जिबी) ३३ हजार ५ सय ९० (६ जिबी/१२८ जिबी) तोकिएको छ।

● ग्लोबल आइएमई

बैंकका थप दुई शाखा

ग्लोबल आइएमई बैंकले थप दुई शाखा सञ्चालन गरेको छ। बैंकले सेवा विस्तारका क्रममा लमजुङको बैंसीसहर नगरपालिका-१, उदिपुर र सर्लहीको लालबद्दी नगरपालिका-१, नवलपुरमा शाखा सञ्चालनमा ल्याएको हो। थपिएका दुवै शाखाकाट सम्पूर्ण आधुनिक बैंकिङ सुविधा उपलब्ध हुने बताइएको छ।

थप दुई शाखा सञ्चालनमा आएसँगै बैंकको शाखा संख्या १४८ पुगेको छ। बैंकले हाल ३० एक्सटेन्सन तथा राजस्व संकलन काउन्टर, १४८ एटिएम, १८१ शाखाहित बैंकिङ सेवाकेन्द्रमार्फत वित्तीय सेवा दिँदै आएको छ।

● कुमारी बैंकको एकै दिन ७ शाखाको उद्घाटन

कुमारी बैंकले एकै दिन सात नयाँ शाखा सञ्चालन गरेको छ। बैंकले नयाँबानेश्वरमा स्थापना गरेको शाखाको बैंकका अध्यक्ष अमिरप्रताप जबरा र नागरिक लगानी कोषका प्र

जनताको...

इमान्दार र इमान्दारी चरित्र र आचरणमा बस्न नसकेका हुनाले उनीहरू उनीहरूको कारणबाट जनताको नजरमा गिर्न थालेका हुन्।

गणतन्त्र स्थापनापछि स्थापित स्थापित गर्न नसकेको अहिलेको अवस्था आउनुमा नेताहरू नै दोषी रहेका छन्। जनताले आफूमा रहेको सार्वभौमसत्ता सम्पन्नतालाई प्रयोग गरेर आफ्ना प्रतिनिधिहरू छाने त आफूले छानेका प्रतिनिधिहरूले अहिले सार्वभौमसत्ता सम्पन्न जनतालाई वेवास्ता गर्दै आफ्नो स्वर्ण पूरा गर्न लागेका हुनलो जनता रुप्त हुँदै गएका छन्। अहिले जनता सम्पर्ये समस्यामा परेका छन्।

निश्चित अवधिको लागि मात्र जनताले आफ्ना प्रतिनिधि छानेका हुन्। आजिवनलाई होइन। उनीहरूले मतदान मात्र गरेका हुन्। हातै काटेर नेताहरूलाई दिएका होइन। तर राजनीतिक दलहरूले आफूलाई मत दिने तिनै जनतालाई करको बोभ बोकाएका छन्। जनताले तिरेको करमा ब्रह्मलुट मच्चाइएको छ। सत्ताधारी दलका नेता र कार्यकर्ताहरूलाई राज्यकोषबाट करोड़ करोड़ रुपैया आर्थिक

सहायताको नाममा बाँडिएको छ। सम्पन्न जनप्रतिनिधिहरूले समेत आर्थिक सहायता पाएका छन् भने गाउँघरमा जनता भने सरकारले निश्चित उपलब्ध गराउने भनेको सिटामोल सम्म खान नपाएर अकालमै ज्यान गुमाउन बाध्य भएका छन्। यस्तो विकराल समस्या भएपनि सरकार भने आफैभित्र हर ईरहेको छ। शिक्षा, स्वास्थ्यलगायतका जनसरोकारका सवालमा सरकारी संयन्त्र फिलो भएको छ।

सिंहदरबार गाउँ गाउँ पुन्याउँचौ भनेहरूले सिंहदरबारको भ्रष्टाचार गाउँ गाउँमा सिंह सिंहमात्र पुन्याएका छन्। संविधान निर्माण पश्चात पनि मुलुकले विकास निर्माणका बाटो समाल सकेको छैन, त्यसैले भन्न सकिन्छ राजनीतिक दलहरूले फेरी जनतालाई ठगि गरिरहेका छन्। जनताको आर्थिक अवस्थामा कुनै सुधार आएको छैन। रोजगारीको अवस्थामा कुनै सुधार नभएकाले बैदेशिक रोजगारीमा जाने युवाशक्तिहरूको संख्या दिनप्रतिदिन बढिरहेको छ। खोइत गणतन्त्रको उपलब्धि केही नेताहरूलाई राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री बनाउनेको लागि मात्र गणतन्त्र आएको हो भन्दै जनता आक्रोशित हुँदै गएका छन्।

नभएकोमा उनले चिन्ता प्रकट गरेको थिइन। समाजवादी पार्टी र राष्ट्रिय जनता पार्टी एकीकरण गर्ने प्रयास भएपनि दुवै पार्टीका वरिष्ठ नेताहरूको पार्टीमा कस्तो हैसियत हुने भन्ने मै एकीकरण अलमलिएको छ। विभिन्न ६ वटा पार्टी मिलेर गठन भएको राजपामा तत्कालिन ६ वटा पार्टीका अध्यक्षहरू रहेका र समाजवादी पार्टीमा समेत डा. बाबुराम भट्टार्ह रहेकाले विरयता त्रममै विवाद उत्पन्न भएको छ। दुवै पार्टी एकीकरण हुनको लागि नेताहरूको हैसियत नै प्रमुख बाधकको रूपमा देखिएकाले दुवै पार्टीको एकीकरण फलामको चुरा चपाउनु सरह भएको नेताहरूले नै बताउँदै आएका छन्।

रकीकरण...

संशोधन नभए आफ्नो पार्टीले सडक आन्दोलन गर्ने बताएका छन्। संविधान संशोधन गरेर मुलुकलाई निकास दिनुपर्ने र त्यो जिम्मेवारी वर्तमान सरकारकै भएकाले सरकारलाई संविधान संशोधनप्रति गम्भीर हुन आग्रह समेत गरेका छन्। सोही कार्यक्रममा बोल्दै पार्टी उपाध्यक्ष समेत रहेको रेणु यादवले भनिन पार्टी संविधान संशोधनका लागि सरकारको एको तर संविधान संशोधन नभएकाले सरकारमा बसिरहनुको औचित्य के भनि पार्टी अध्यक्षसँग सरकारमा बसिरहनुको कारण के हो भनि प्रश्न समेत गरेकी थिइन। संविधान संशोधन

समाजवादी पार्टी पार्टी र राष्ट्रिय जनता पार्टी एकीकरण गर्ने प्रयास भएपनि दुवै पार्टीका वरिष्ठ नेताहरूको पार्टीमा कस्तो हैसियत हुने भन्ने मै एकीकरण अलमलिएको छ। विभिन्न

६ वटा पार्टी मिलेर गठन भएको राजपामा तत्कालिन ६ वटा पार्टीका अध्यक्षहरू रहेका र समाजवादी पार्टीमा समेत डा. बाबुराम भट्टार्ह रहेकाले विरयता त्रममै विवाद उत्पन्न भएको छ। दुवै पार्टी एकीकरण हुनको लागि नेताहरूको हैसियत नै प्रमुख बाधकको रूपमा देखिएकाले दुवै पार्टीको एकीकरण फलामको चुरा चपाउनु सरह भएको नेताहरूले नै बताउँदै आएका छन्।

कुलमान...

उपभोक्तामाथि थोपरिएको यो चार्ज हटाउन कुलमानले किन भुलेको ? कतिपय महिनामा मिटर रिढर नै आउँदैनन्। उपभोक्ताले नै मिडर अंक टिपेर लैजानु र शुल्क तिर्नुपर्छ। यो पनि ज्यादति नै हो। एउटा कर्मचारी आउन नसक्ने भए अर्को कर्मचारी खटाउनु पर्छ कि त उपभोक्तालाई थप सहुलियत दिनुपर्छ। त्यसै पनि थप ३ सय मेगावाट विद्युत उत्पादन बढे को छ। प्राधिकरणले नै विद्युत खपत बढाउन आग्रह गरिसकेको छ। यो अवस्थामा भारतबाट महगो शुल्क तिरेर ल्याएर बितरण गरिएको विद्युत परिमाण घटाउन पनि जरुरी छ। जसले प्राधिकरणकै आर्थिक बचतमा बल पुनर्नेछ।

राजपा र समाजवादी मिल्नुको विकल्प छैन

— प्रदीप यादव

समाजवादी पार्टीलाई सरकारबाट बाहि रिनुपर्ने विषयमा कार्यकर्ताहरूको दबावभन्दा पनि नेतृत्वपत्रिका नै बढी गम्भीर छन्। सरकारबाट बाहिरिने वा बस्ने विषयमा नेताहरूस्थीच छलफल चलिरहेको छ। यस विषयमा नेतृत्वपत्रिका चाँडै नै औपचारिक निर्णय गर्नेछन्। एउटा निष्कर्षमा पुने विषयमा निर्णय गर्न ढिलाई गर्नु पार्टी, देश र जनताको हितमा हुँदैन।

जुन उद्देश्यका लागि पार्टी सरकारमा गएको हो, त्यो उद्देश्य पूरा हुँदैन भने सरकारमा बसिरहनुको औचित्य छैन भन्ने मनोनिष्ठतामा हाम्रा नेताहरू पुगिसकेका छन्। सरकारका प्रमुखलाई भेटेर नेतृत्वले चाँडै नै अलिटमेट दिनेछन्।

एता, नयाँ शक्ति र तातकालीन संघीय समाजवादी फोरमबाट एकता भइसकेपछि त्यसको समायोजन प्रक्रियामा पार्टी गयो। हाम्रो पहिलो प्राथमिकता समायोजन प्रक्रिया पार्टीवटा प्रदेशमा सम्पन्न भइसकेपछि सरकारमा रहने वा नरहने विषयमा पार्टीले औपचारिक निर्णय लिनेछ। संविधान संशोधन गर्नु भने यसकारात विषयमा नेताहरूलाई अन्तिम पटक हाम्रो पार्टीले सोनेछ। त्यसपछि समाजवादीले आफ्नो औपचारिक निर्णय गर्नेछ। पहिला त्र प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले संविधान

निलिमित...

सांसद पद उनी प्रकार परेपछि कार्यालय खुलेकै दिन संसद सचिवालयले महरा निलम्बनमा परेको सूचना जारी गरेको छ। निलम्बनमा परेपछि अब महराले सांसदको हैसियतमा पाउने सबै सेवा सुविधाहरू रोकका भएका छन्। संसद सचिवालयकी शाहीले तकालिन सभामुख महराले आफ्गो निवास तिनकुलेमा आएर आफूलाई यैन दुव्विहार गरेको आरोप लगाउँदै प्रहरीमा किटानी जाहेरी दिएको थिइन। पटक पटक बोली फेर्दै आएकी शाहीले किटानी जाहेरी दिएको दिन महरालाई प्रहरीले असोज ९१ गते सभामुखको सरकारी निवास बालुवाटाबाट प्रकार गरी वडा प्रहरी कार्यालय अनामनगरमा राखेको थियो। प्रहरी नियन्त्रणमे रहेका बेला उनी विरामी परेका हुनाले हाल उनलाई नर्मिक अस्पतालमा उपचारका लागि भन्न गरिएको छ।

राष्ट्रपति...

सक्ने धेरै आधारहरू देखिएका छन्। जे होस लामो समयपछि विनियोगी राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमणले गर्दा अब दुवै देशबीचको सम्बन्धमा नयाँ आशा पलाएको छ। दुवै मुलुकको सम्बन्धलाई मध्यनजर राख्दै दुवै मुलुकले विकासको फड्को मार्नुपर्ने अहिलेको आवश्यकता हो।

चीनको...

निकट रहेको अभियक्ति समेत दिइसकेका छन्। चीनका राष्ट्रपतिको स्वागतका लागि राष्ट्रियका तुल च्यातिनुले समेत चीनविरुद्ध कति गरिहो षड्यन्त्र नेपालमा भझरहेको छ भन्ने संकेत मिल्छ। चीनको चासो उसको सुरक्षा हो। नेपालको चासो आर्थिक विकास र विश्व संसर्ग हुनुपर्छ। यसका लागि समदूरीको नीति छाडिनु हुन्न। कति पनि ढल्कनु नेपालका लागि गलपासो बन्नसक्छ।

खुला...

पहिले सहरहरूमा पर्याप्त शौचालयको प्रवन्ध गर्न सक्नुपर्छ। गाउँहरूमा शौचालयको चेतना बढ्दि गर्ने र अनुदानको व्यवस्था मिलाउनुपर्छ। खाली बजेट छुट्याउने अनि बजेटको रमाइलो गर्ने तरिकाले खुला दिशापिसाव मुक्त घोषणा गरेको आभियान अध्यक्षका छ।

पिउनलाई पानी छैन, राजधानीदेखि सबै अस्पतालहरूका द्वावालेहरूलाई नाली बनेका छन्। यो अवस्थामा खुला दिशापिसा मुक्त घोषणा गर्नु भनेको अन्धाले हाती छामेजस्तो हो भन्न नु बुद्धिजीवीहरू।

भने यो देशका आदिवासी, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, दलितलगायत सम्पूर्ण पिछडावर्गमा खुशी माहौल आउँछ। यो देशको परिवर्तनका निम्नि दुवै पार्टी मिलुको विकल्प भन्ने निष्कर्षमा पुगेका छन्। एकताका केही बाधा र अड्यनहरू छन्, त्यसलाई समाधान गरेर एकेटोटि निष्कर्षमा पुगिन्छ। राजपा र समाजवादीले एउटा सरप्राइज दिन्छ। अहिले अनौपचारिकरूपमा गहन छलफल भझरहेको छ र एककासी हामीले एकताको घोषणा गर्न्छ। एकताको सन्दर्भमा मिडियामा आएको कुराबन्दा पनि बढी गम्भीररूपमा हामीबीच अनौपचारिक छलफल भझरहेको छ। नयाँ शक्तिसँग पनि पहिला एकताको लागि औपचारिक वार्त